

## ■ CONVIVENZA

# Il meglia vegn pir – forsa

DA PIEDER CAMINADA\*

**E** l è stà mes schef – ma be per in di. E tuttina m'ha el impressiunà fermamain. Probablamain perquai ch'el ha insatge che umans bler pli giuvens han pers gia daditg: questa quaida insaziabla da chausas novas, nunenconuschentas, nunvivas.

**C** ura ch'el è daventà ils 29 da november 2013 mes schef cumpleniva el en curt ses 89avel onn da vita. El era s'annunzià cun success sco «schefredactur per in di», in'acziun che la «Südostschweiz» aveva lantschà da lezzas uras per il temp d'advent. Jau ma regord anc fitg bain co che l'um d'auta statura cun chavels alvs petgnads accuratamain è cumpari en la redacziun – e co ch'el è daventà immediat noss schef a temp limità grazia a sia autoritad natirala. En il decurs dal di ha el prendi influenza pli e pli sin il cuntegn da nossa gasetta, senza agir sco in che vul adina avair raschun. El era tut ureglia sche nus n'eran betg d'accord cun sia valitaziun dals temas, ma el restava era perseverant sch'el aveva in'opiniun divergenta. Ormai in vair schef.

**D** api lura n'è il contact cun mes «schef per in di» betg pli vegn interrut. Ina giada visita el mai en la redacziun a Cuira, ina giada ans vesain nus a Tavau. Lura discurren nus da Dieu e dal mund. Oravant tut



dal mund. Grazia a ses spiert viv sa el bler dal mund. Era da las vartsmain bellas. E quellas na zuppenta el betg. Ni la Segunda Guerra mundiala ni sia emprima lètg fallada.

**D** api il 1986 viva l'um oriund da la Germania a Tavau – el na maina però betg ina tipica vita da pensiunà, na, sia pensiun è plain tensiun. Ensemen cun sia segunda dunna edescha el per exempel mintgamais ina gasetta per sia famiglia derasada lunsch enturn – natiralmain en furma digitala. Ins va la finala cun il temp. U ch'el fa part sco statist dal film rumantsch «Amur senza fin», pertge ch'el n'ha avant anc mai fatg insatge uschia.

**T** ar noss davos inscunter m'ha el raquintà ch'el instrueschia ussa sporadicamain a la scola populara da Tavau. Là exerciteschia el cun las scolaras ed ils scolaras era magari l'articulaziun correcta da la lingua tudestga. E sch'el raquinta dals progress da ses protegids sa schluita in sur-

rir sur sia fatscha ch'ans vul dir: Jau hai anc in'incumbensa – e quella ma fa planschair.

**A** pparentamain na tanscha quai anc adina betg ad el. Il pli gugent frequentass el in curs per perfecziunar ses stil da scriver. Sch'i dettia insatge uschia per in sco el, vul el savair da mai. L'um n'è anc betg a fin cun sia vita. Bain na snega el betg la finitad da sia existenza, discorra avertamain da ses «problemins per raschuns da vegliadetgna che jau accept dentant». Ma el guarda enavant, ponderescha d'in cuntin tge ch'el pudess anc far.

**T** ut quai m'è vegnì endament cura ch'jau hai udi dacurt sin radio SRF 2 l'emissiun litterara «52 beste Bücher». Là ha l'adura Verena Rossbacher ditg en in discurs davart ses nov roman «Ich war Diener im Hause Hobbs» bunamain en passond ina frasa ch'jau hai immediatamain stuì notar: «Sch'el na vegn betg remplazzà tras insatge nov è il passà il meglia ch'ins ha insacura fatg tras.»

**M** es ex-schef Hans Brinck da Tavau ha gia fatg tras fitg bler. Ma el viva anc adina uschia sco sch'il meglia vegniss pir. E quai bainchapì cun 94 onns.

**\* Pieder Caminada è mainaproject scolaziun e redactur tar la «Südostschweiz». El è creschi si a Glion en ambient per gronda part tudestg e viva oz en il vitg rumantsch da Castrisch.**